

Priority cestovního ruchu v České republice

Cestovní ruch představuje na národní i regionální úrovni významnou ekonomickou činnost. Je iniciačním a průřezovým odvětvím, formuje nové ekonomické toky v regionech, podporuje lokální ekonomiky v rámci celé republiky, čímž napomáhá k odstraňování regionálních rozdílů a efektivně přispívá ke zvyšování kvality života místních obyvatel. Během pandemie koronaviru se však stal jedním z nejvíce zasažených sektorů hospodářství. Jeho podíl na tvorbě HDP České republiky se v roce 2021 propadl na 1,55 % (95 miliard korun) z téměř 3 % v roce 2019 (166,5 miliardy korun). V průběhu dvou let odešel každý desátý zaměstnanec a činnost ukončila sedmína podnikatelů. Ve druhé polovině roku 2022 cestovní ruch fungoval téměř bez omezení, ale i kvůli změně skladby zahraničních turistů, dané politickou situací (válečný konflikt na Ukrajině) a přetrvávajícími covidovými opatřeními (region Asie), nedosahují čísla v odvětví stále úrovně z roku 2019.

VÝZNAM CESTOVNÍHO RUCHU PRO STÁT

- **Příjmy do veřejných rozpočtů:** 167,5 mld. Kč (2019), 118 mld. Kč (2021).
- **Podíl na tvorbě HDP:** téměř 3 % HDP (2019), 1,55 % (2021).
- Dlouhodobé **aktivní saldo platební bilance** s výjimkou roku 2021 jako následek propadu sektoru vlivem pandemie Covid-19 (2019: 32,4 mld. Kč, 2020: 5 mld. Kč, 2021: - 3 mld. Kč, 2022: 2 mld. Kč)
- Sedmý největší obor v ČR z pohledu **zaměstnanosti:** 4,5 % (2019), 4,06 % (2021).
- Je **prezentační platformou** Česka pro veškeré jeho produkty a služby ve světě.
- Představuje významný **nástroj rozvoje regionů**, mnohdy jediný možný.
- **Zvyšuje efektivitu investic** do objektů občanské vybavenosti, jako jsou sportovní areály či kulturní památky nebo pokud jde například o revitalizaci brownfieldů apod.

VÝZNAM CESTOVNÍHO RUCHU PRO OBČANY ČR

- Cestovní ruch nabízí **atraktivní a kreativní zaměstnání** pro občany různého věku i vzdělání.
- Z pohledu zaměstnanosti je především v regionech významným **hybatelem trhu práce**.
- Má značný **sociálně-společenský význam**. Vyšší nabídka kulturního, sportovního a společenského vyžití zvyšuje atraktivitu obce či regionu a přispívá k plnohodnotnějšímu životu. Zároveň pomáhá udržet základní služby pro občany (obchody, gastropodniky i další služby).
- Široká nabídka atraktivit a turistických cílů umožňuje našim občanům **pestré trávení dovolené a volných dnů v České republice**.

AKTUÁLNÍ VÝZVY PRO CESTOVNÍ RUCH

- V porovnání nejen s okolními státy, které dlouhodobě a stabilně investují do infrastruktury a marketingu cestovního ruchu, je **největší výzvou** pro cestovní ruch v České republice **udržení jeho konkurenceschopnosti**.
- **Vytvořit systém řízení odvětví** cestovního ruchu a jeho financování, jak je to obvyklé v turisticky vyspělých zemích.
- **Shromáždit informace a data o přínosech cestovního ruchu** a prosadit je na relevantních místech tak, aby bylo odvětví vnímáno jako důležitá oblast národního hospodářství.

- Globální trendy ukazují, že bez zakomponování prvků **digitalizace a AI** do každodenního provozu se sektor cestovního ruchu neobejde.
- **Nastavit udržitelnost** odvětví. Ať už z pohledu ozelenění, stírání rozdělení na zimní a letní sezonu, ztraktivnění turistických cílů, prodlužování délky pobytu.
- Energetická krize uspišila potřebu **zvyšování efektivity provozů a zavádění nových technologií**.
- **Zajistit flexibilitu** v nabídce služeb cestovního ruchu s ohledem na potřeby a přání občanů a turistů, stejně jako v kontextu klimatických změn.
- **Potřeba rozvoje destinačního managementu**, který při správném nastavení přispívá ke zvýšení návštěvnosti a spotřeby a také se lépe vyrovnává s případným negativním efektem turismu, tzv. overturismem.

PRIORITY CESTOVNÍHO RUCHU ROZDĚLENÉ PODLE GESTORA DANÉHO TÉMATU

Ministerstvo pro místní rozvoj

- **Nastavení systému řízení a financování odvětví cestovního ruchu** (za aktivní účasti podnikatelů, měst, obcí, krajů a státu).
- **Investice do infrastruktury cestovního ruchu** (revize a zacílení stávajících investic a dotací do veřejné či podnikatelské infrastruktury, do rozvoje regionů nebo do podpory organizací destinačního managementu).
- Vytvoření **finančních nástrojů pro segment cestovního ruchu**, bankovních garancí i záruk (Národní rozvojová banka ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem pro místní rozvoj).
- **Digitalizace** – spuštění systému **eTurista**.
- Zajištění adekvátních finančních prostředků státu na **jednotnou prezentaci a marketing ČR v zahraničí** prostřednictvím agentur CzechTourism, Česká centra, CzechTrade a CzechInvest.
- **Rovné podmínky v podnikání** (oblast poskytování krátkodobého nájemního ubytování, cestovní kanceláře, certifikace průvodců, oblast památek v různém typu vlastnictví, dětské školní pobyty apod.).
- **Podpora a rozvoj organizací destinačního managementu** (vyhodnocení pilotního programu certifikace, případná úprava podmínek a procesu certifikace v kontextu s nastavením systému řízení a víceletého programu financování organizací destinačního managementu).
- Nastavení robustního a kontinuálního systému **sběru a vyhodnocování dat**.
- Analýza **potenciálu cestovního ruchu** (zadání zpracování detailní analýzy ve spolupráci s Technologickou agenturou ČR).
- Vytvoření koncepce podpory a organizace **mezinárodních eventů** (pravidla spolupráce veřejné správy a podnikatelů).
- Nastavení **metodiky PPP** v oblasti cestovního ruchu (CzechInvest ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem průmyslu a obchodu).
- Podpora **kulturních, sportovních a dalších významných eventů** s ohledem na příjezdový cestovní ruch (v úzké koordinaci s dotčenými rezorty – Ministerstvo kultury, Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Národní sportovní agentura).

Ministerstvo dopravy

- **Investice do dopravní infrastruktury** (naprosto zásadní pro rozvoj cestovního ruchu a udržení konkurenceschopnosti).
- Navyšování počtu **přímých leteckých spojení z/do Prahy**.
- Rychlé dopravní **spojení centra Prahy s Letištěm Václava Havla**.
- **Rovné podmínky v podnikání** (pravidelná a nepravidelná autobusová doprava apod.).

Ministerstvo financí

- **Dlouhodobé stabilní financování cestovního ruchu** na základě nastaveného systému řízení a procesů v celém odvětví cestovního ruchu.
- **Rovné podmínky v podnikání** (např. oblast EET).

Ministerstvo průmyslu a obchodu

- Snižování administrativní zátěže podnikatelů.
- **Investice** do neveřejné infrastruktury cestovního ruchu, investice do zvyšování energetické efektivity provozů.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

- **Zaměstnanost** (zrychlení procesu zaměstnávání cizinců; rekvalifikace).

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- **Oblast vzdělávání** (rozšíření praktické přípravy na odborných školách a změny struktury základního a středního vzdělávání podle současného návrhu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy; revize počtu středních škol v oboru cestovního ruchu ve vztahu ke kvalitě a k uplatnění absolventů).
- Aktivní zapojení akademiků a studentů oborů cestovního ruchu do přímých procesů rozhodování v odvětví formou stáží, praxí či kvalifikačních prací; aplikace znalostí do praxe.

**Data byla čerpána z Českého statistického úřadu.*

Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR děkuje za konzultace při přípravě materiálu zástupcům organizací destinačního managementu, agentury CzechTourism, expertům na oblast cestovního ruchu a představitelům krajů ČR.